

Inoculatio
 go radunato na 10
 ed čredne
 večkratnih
 „Straka“
 deljeh in p
 Rekopli

1952年 1月 1日 星期一

Pred nami leži graška »Tagepost« iz leta 1914, ki poroča v neki številki sredi meseca okto-

bra o dveh slučajih vojaškega pravosodstva. Pred domobranskim divizijskim sodiščem je stal posestniški sin Franc Kolarič od Sv. Ruperta v Sl. gor., ki se je 28. avgusta nekoliko pijan proti neki kolearku baje takole izrazil: »Živio slovenski narod, mi živimo in delamo za naše brate Srbe. Zaprite duhovnike bomo kmalu vun dobili!« Radi teh besed ga je vojaško sodišče obsodilo na sedem mesecev težke ječe! K tej obsodbi je pripomogel v prvi vrsti dopis orožniške postaje v Št. Lju v Sl. gor., v katerem se je trdilo, da je bilo v Št. Lju prebivalstvo patrijotično, dokler niso nekateri srbofilni duhovniki in slovenski učitelji zgradili na rodnega doma. Ljudstvo je baje nad krivci tako razkačeno, da grozi, da bo krivce linčalo, če ne bodo strogo kaznovani. — V drugem slučaju je zidar Peter Plohl, tedaj pešec mariborskega domobranskega polka baje v neki mariborski gostilni s svinčnikom na mizo napisal besede: Živio! Hura Srbija! Demobranksko divizijsko sodišče je Plohla radi tega »zločina« obsodilo na trinajst mesecev težke ječe! — Tako je bilo v tistih žalostnih časih vojaško pravosodstvo, ki zasluži, da se še večkrat pečemo z njim. Pri tem seveda ne bomo pozabili priganjačev teh rabljev pri vojaških sodiščih, nemčurških orožnikov, katerim se ima naše ljudstvo zahvaliti za marsikatero gorje. Polagoma bodo prišli vsi na vrsto, naj se že imenujejo Slatarji, Krischan ali kako drugače.

Določitev državnih mej.

Zunanja politika Nemške Avstrije hodi po potih protesta. Izdala je že nebroj protestov. Naslovenci, ki se jim so dostavili ti protesti, so ne samo Čeho Slovaki in Jugoslovani, marveč tudi nevtralne države, Zedinjene države v Ameriki in ententa sploh. Ti protesti se povečini nanašajo na državne meje čehoslovaške in jugoslovanske države. Nemška Avstrija je pri ententi protestirala zoper zasedbo nemškega dela Češke in Moravske po Čebih in nemškega ozemlja na Koroškem in Štajerskem po Jugoslovanih ter hkrati zahtevala ljudsko glasovanje in rabsodišče za sporne kraje.

Francosko zunanje ministrstvo je dne 20. decembra 1918 odposlalo švicarskemu poslaniku v Parizu odgovor, da ne more upoštevati stavljenih predlogov. Ministrstvo pa pripomni, da bo vprašanje glede določitve mej med Nemško Avstrijo in med Jugoslavijo in med Česko Slovaško rešil edinole mirovni kongres ter da bodo vprašanja glede določitve teh mej v najkrajšem času preskuševale in proučevale zavezniške vlade.

Dotlej pa naj po mnenju francoske vlade veljajo kot državne meje med Nemško Avstrijo in Čeho Slovaško v smislu priznanja zavezniških držav in sicer do določitve na mirovnem kongresu, črte mej historičnih provinc Češke, Moravske in Šlezije. Kar pa dostaje Slovaške, naj velja sledeča meja: Donava od sedanje zahodne ogrske meje do reke Eipel, zatem ob reki Eipel do mesta Rima-Szombat, zatem ravna črta od zahoda proti vzhodu do potoka Ung, zatem ob potoku Ung do gališke meje.

Ta meja je ona, katero je določil general Franchet d'Espèray, ko je namreč pozval ogrsko vlado, da mora umakniti svoje čete zadaj za to črto. Ogrska vlada se je podvrgla tej odločitvi in te meje se sedaj držita oba dela.

Iz tega obvestila francoskega ministrstva je torej sedaj popolnoma jasno ententino stališče, da so končnoveljavne ureditve in določitve državnih mej med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo ter med Česko Slovaško pridržane mirovnemu kongresu.

100 milijonov dolarjev za stradajočo Evropo.

Iz Washingtona se dne 13. jan. poroča, da je zahteval Wilson od severoameriškega kongresa 100 milijonov dolarjev za nakup živil za stradajočo Evropo, pred vsem za Jugoslavijo.

Predmir sklenjen v treh tednih.

Iz Pariza se dne 15. jan. poroča: Smatra se kot dognano, da bo predmir sklenjen že v treh tednih. Predmir, sklenjen v Versaillesu, bo še Wilson sam podpisal in se nato takoj vrnil v Ameriko.

12 ladij z živili za Jugoslavijo.

Dne 15. januarja je zapustilo vnovič 12 ladij, natovorjenih z živili, ameriško пристanišče Hoboken. Ladje so odplule v Evropo, ker so živila namenjena za Jugoslavijo.

Kaj dela Ljubljana?

Z Ljubljano smo, kar se tiče prehranjevalnih razmer na štajerskem obmejnem ozemlju, v marsičem zelo nezadovoljni. Glavna briga naše politične in vojaške uprave na ogrojeni jezikovni meji je bila ves čas, kar je prešla oblast v slovenske roke, ta, da je bilo prebivalstvo v mestih, industrijskih krajih, na deželi, posebno pa železničarji, preskrbljeni z živili. Če bi še poleg nemškutarske in nemške hujškarije delovalo proti nam pomanjkanje živil, bi to bil udarec za nas, ki bi ga nobena papirnata tolažba v obliki odredbe ne mogla popraviti. Dogodki na Koroškem naj bi nam bili svarilen zgled.

A kaj je napravila Ljubljana? Pred dnevi je, ne da bi se poprej posvetovala z našimi merodajnimi faktorji, kar na mah dala brez vsakega povoda izprazniti mariborska skladišča za žito in moko ter jih odpeljati proti jugu. Za mesto Maribor, obmejne industrijske ter ne-preskrbljene kraje in železničarje imamo sedaj živila v zelo skromni meri... Gotovi krogi že grozijo z železničarskim štrajkom. Očividno se opaža nezadovoljnost tudi med ostalim, posebno delavskim prebivalstvom. Vse se hudoje, da nam je centra tako nepremišljeno pobrala naše itak skromne zaloge, katere so darovali naši požrtvovalni kmetje z velikimi žrtvami za obmejne kraje. Tako postopanje naših central je v teh kritičnih časih vsega obsojanja vredno. Vprašamo Ljubljano kratko: Ali bočete imeti na obmejnih slovenskoštajerskih krajih drug tužen Korotan? Obljubljali ste nam vedno pomoč, slišali smo lepo zvenete obljube, in sedaj? Izraz možbeseda zgublja v centrali svojo veljavo...

Odvažanje živil iz Maribora ni povzročilo le samo opravičenega razburjenja, temveč je tudi napravilo naši upravi nepotrebno delo z dovažanjem živil nazaj. Tretji fakt pa je, da je bilo žito in moka, ki smo ga imeli v mariborskih skladiščih, naša last, last obmejnega prebivalstva in ne last centrale in tudi ne last vojaške uprave ljubljanske. Naša prehrana se je z veliko težavo, trudom in naporom lepo uredila, tako da bi bili lahko izhajali z lastnimi zalogami do spomladi. A čez noč nam je Ljubljana vse pokvarila in prevrgla. Le tako naprej, ti bela Ljubljana! Vi hočete tudi pri nas koroške razmere!

Enako kot glede žita in moke, je glede živine. Naši obmejni kraji so bili že pred ustanovitvijo Jugoslavije popolnoma izmozgani. Živino so nam v obmejnih krajih skoro popolnoma pobrali. Drugi okraji niti približno niso tako trpeli. Naši kmetje so brez živine, po drugod je je še dovolj. Centralo se je opetovano prosilo, naj odredi, da bi drugi okraji in pokrajine priskočile glede živine in preskrbe z mesom Mariboru in obmejnim krajem na pomoč, a vsa posredovanja, vse prošnje, vse brzojavne, telefonične in osebne urgence so samo bob v steno. Ljubljana in druge naše centrale se ne zmenijo za naše mile prošnje. Pač pa se izdaje židom in Nemcem v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Sarajevu na stotine izvoznih dovoljenj preko Špilja. Na ta način se iz Kranjske, Hrvatske, Slavonije in Bosne izvažajo dan na dan na tisoče kilogramov mesa, špeha, masti in moke v nam sovražno deželo — Nemško Avstrijo — brez vseh kompenzacij.

To so razmere, ki so vredne stroge obsodbe in javne kritike. Če mislite v Jugoslaviji tako postopati in krmiti naše najhujše protivnike z živili, ki so zrastle na naši zemlji, nam pa pretiti z glodom, potem... X

Izvoz živil iz slovenskega ozemlja.

Kakor znano, je izvoz živil iz območja Jugoslavije vobče prepovedan. Izvažati se smejo živila preko mej Jugoslavije le s posebnim dovoljenjem. Dovolila za izvoz živil je doslej izdajal prehranjevalni urad Narodne vlade SHS v Ljubljani, oz. za slovensko ozemlje Štajerske tudi komisar za prehrano Slov. Štajerja.

Ker jer je z ozirom na vedno večje število prosilcev absolutno nemogoče vse te prošnje rešiti pri prehranjevalnem uradu v Ljubljani, je ta urad pooblastil politična okrajna oblastva (okrajna glavarstva in mestne magistrature), da smejo v določenih primerih dovoljevati izvoz manjših množin živil. Ti primeri so seosbno: 1. dijakom in vseučil-

lišnikom, ki so državljani SHS, pa studirajo v inozemstvu; 2. delavcem, ki so državljani SHS, pa gredo v inozemstvo za kruhom in zaslužkom; 3. osebam, ki gredo po službenih in kupčijskih opravkih za krajši čas v inozemstvo; 4. uradnikom in drugim osebam, ki se presele za stalno v inozemstvo in 5. osebam, ki imajo v območju SHS zemljiška posestva, pa žive sedaj še v inozemstvu.

V vseh zgoraj omenjenih primerih naj se obračajo prosilci odslej na svoje pristojno okrajno glavarstvo (mestni magistrat). V primerih, za katere ne smejo izdajati izvoznih okrajna glavarstva, morajo prosilci vložiti pismeno prošnjo na prehranjevalni urad v Ljubljani, in sicer potom pristojnega okrajnega oblastva.

Vsako zlorabljanje izvoznice, kakor tudi navažanje neresničnih podatkov se bo najstrožje kaznovalo.

Politične vesti.

Jugoslavija na mirovni konferenci. Dne 13. januarja se je konferenca entente bavila med drugim tudi s prehrano Jugoslavije. Pri razgovoru, kdo bo zastopal države na kongresu, so sklenili, da bodo zastopstvo Slovencev in Hrvatov določili v razmerju po zastopstvu Črnogorčev.

Dr. Ivan Žolger, slovenski delegat za mirovno konferenco, je včeraj, dne 16. januarja zjutraj odpoval v Pariz.

Jugoslav. demokratska (liberalna) stranka je določila za Štajersko te le delegate za državno veče: dr. Kramer, dr. V. Kukovec in prof. Voglar. V pokrajinski svet: dr. Kalan, dr. Koderman, Retovar, dr. Rasin, Smertnik, Zadravec in Zemljčič.

Višji šolski svet SHS v Ljubljani je preklical odslovice stalne učiteljice Ane Steskove v Štorah, jo pustil na njeni prejšnji službi ter odstavil Marijo Kodermana, učiteljico ženskih ročnih del v Štorah.

Razpuščena šolska sveta. Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je razpustila mestni šolski svet celjski in okrajni šolski svet laški ter poverila začasno njih posle okrajnega glavarstva SHS v Celju.

Okrajno sodišče SHS v Rogatcu se vedno objavlja svoje uradne razglase v nemški »Grazer Zeitung«, na primer v številki z dne 8. t. m. Lepe razmere morajo vladati pri tem sodišču, če se ne ve, da že tretji mesec izhaja v Ljubljani »Uradni list« za vsa slovenska oblastva.

Nemška olika. Dne 12. januarja je bilo v Lipnici zborovanje nemških krščansko-socialnih žen. Bilo je okoli 600 žen iz Lipnice in okolice. Med zborovanjem je vdrla v dvorano precejšnje število možkih, med njimi nadučitelj Fischer in nekaj uradnikov in veliko število vojakov. Ti junaški nemški možje so razbili žensko zborovanje. Kaj ne, da je nemška omika res velika? Na Spodnjem Štajerskem se je kazala v surovem nemščurstvu, drugod pa se javlja v ogabni surovosti nemškega viteškega naroda napram ženskemu spolu. Skrajni čas je, da Jugoslavija reši obmejne kraje »nemške olike«.

Ne pozabimo! Nemški časopis »Deutsche Erde« piše v št. 5 letnika 1914/15, da je bila v Arvežu po štirikrat na letu slovenska služba božja, ki pa se je leta 1914 opustila baje radi Srbom prijaznega vedenja mnogih slovenskih duhovnikov. To si je treba zapomniti za mirovna pogajanja!

Politični preganjanci. Glasom odloka z dne 8. t. m. pripravlja Narodna vlada SHS, oddelek za notranje zadeve, material za mirovno konferenco. Tu sem spadajo tudi terjatve napram c. kr. erarju, zlasti škodo, povzročene iz političnih ozirrov. Vse one osebe, ki so vsled političnega preganjanja (interniranci, konfiniranci, osumljeni, obtoženi, obsojeni) trpele kako škodo, naj se najkasneje do dne 25. jan. t. l. zglasijo pri pristojnem okrajnem glavarstvu (v Mariboru I. nadstropje, soba št. 3), kjer se v vzorec vpišejo potrebni podatki. — V pondeljek, dne 20. t. m., ob dveh popoldne, se vrši v prostorih Narodnega doma v Mariboru sešatek vseh političnih preganjancev iz mariborskega okrajnega glavarstva. Pogovoriti se moramo o tem, kako naj prijavimo škodo, povzročeno po političnih preganjanjih tekem vojne, v kateri obliki in višini. NV hoče tozadevne terjatve predložiti mirovni konferenci.

Nemškutarsko rovanje na Slov. Štajerskem. Nemškutarska sodrga se nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da je Jugoslavija že ustanovljena in da se njenim zakonom morajo ukloniti vsi njeni državljani. Na vseh koncih in krajih rovarijo in skušajo kaliti in ogroževati red in mir med svobodnim jugosl. narodom. V ta namen se poslužujejo najgrših sredstev; tako n. pr. skušajo dovažati vsem

onim, ki so podpisali majn. deklaracijo, češ, vi ste sami krivi, da imamo tako malo petroleja, sladkorja in soli ter ste tudi krivi, da je ustavljen vsak dovoz raznih drugih potrebščin. Pri tem ne pozabljajo udrihati po naši rešiteljici bratski Srbiji. Tem ljudem bi umevno mnogo bolj ugajalo ujedinenje s Prusijo ali celo s hriavsko Italijo, kakor s hlabro in pošteno Srbijo. Begajo ljudstvo in šuntajo, naj odločno odklanja vsako odredbo jugosl. vlade. Ker se hujskanja dogajajo vsak dan in v vedno večji meri, se opozarjajo merodajne oblasti, da se tej sramotni zlorabi našega poštenega in miroljubnega ljudstva napravi konec na ta način, da se tem nesramnim hujškačem pošteno zagode in jih opozori na posledice, katere jih čakajo. Naše ljudi pozivljemo, da naj obranijo mirno kri ter da naj take hujškače takoj naznanijo oblasti.

Nad tri in pol milijona kron vojnega posojila je podpisalo prejšnje vodstvo mariborskega okrajnega sodišča iz denarja mladoletnih otrok in drugih varovancev, ki je bil naložen pri sodnopedozitnem uradu. Denar je bil z malimi izjemami last »malih« ljudi, katerih se ni dosti vprašalo, ali so z nakupom vojnega posojila zadovoljni ali ne.

Odpušteni nemški uradniki v Mariboru. V Mariboru so iz službe odpušteni še sledeči finančni uradniki: Nadgeometer Eduard Wiesler, računski oficijal Emil Böser, računski revident dr. Flack in sluga Marko Bačar.

Nemškutarski poštar na Gornji Polskavi gosp. Herrmann je odstavljen in je pošto prevzela zavedna Slovenka. Tudi vodja orožniške postaje se je moral preseliti.

Oklofutani nemškutar. Iz Slov. Bistrice nam pišejo: NV je razpustila občinski odbor, ker so občinski odborniki z županom na čelu sovražno nastopali proti Jugoslaviji. Bil je že skrajni čas, da se je ljudem ala Juhart in njegovim vinskim bratom odvzela uprava občine. Komaj je Juhart prišel iz mariborske kaje, že je zopet priredil nemško zabavo za novo leto. Njegovi prijatelji so kričali v gostilni in prepevali (kot pač znajo peti pijani nemčurji) razne nemške pesmi kot »Wacht am Rhein.« Na to zabavo pa so zašli tudi neki fantje iz okolice, katerim pa je Juhartovo izzivanje kmalu tako presedalo, da so korenjaka predstavili iz gorke sobe v mehko cestno blato, kjer je dobil za nameček še par tako gorkih klofut, da je kljub temni noči prešteval jasne zvezde. Pozni nočni gostje so baje potem slišali, kako je pohorski baron po cestni luži z oteklo glavo sanjal o cesarski avdijenci. Vse mine . . .

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Marjeta nižje Ptuj je dobil č. g. Ivan Šketa, kaplan v Grižah, ter bo inštaliran 1. februarja.

† Župnik Leopold Skuhersky. Umrl je dne 14. januarja po dolgotrajni bolezni vlč. g. Leopold Skuhersky, župnik pri Sv. Marku nižje Ptuj. Bil je večkrat previden s svetimi zakramenti. Umrl je kot svetnik. Umrl je lavantinski Job. Lani je obhajal čudovit jubilej 25letnico svoje bolezni in do tedaj je opravljal svojo službo, čeravno z velikim trpljenjem, vestno in natančno, kakor redko kateri. Bil je izredno nadarjen in pobožen duhovnik in potrpežljiv kakor Job. Posvečen je bil dne 25. julija 1890 in daroval prvo sv. mašo kot tretjerednik pri svojem stricu, župniku v Pruski Šleziji. Služboval je kot kaplan v Grižah pri Celju, kjer si je nakopal bolezen pri sprevidenju bolnika v strašni zimi, ki ga je mučila celo življenje. Bil je na Laškem pri Celju 2. in 1. kaplan, 1899 je postal župnik v Loki pri Zidanem Mostu, 1904 pa župnik pri Sv. Marku. Umrl je kot mučenik v svojem poklicu. Bil je Čeh, pa zvest sin slovenskega naroda in zvest apostol Gospodov. Blagor mu!

Občina Fram je imenovala generala Maistra in glavarja dr. Lajšica za častnega občana. Častitamo!

Delavcem, ki so delali v Nemčiji, in vsem tistim, ki so dobivali kako pokojnino ali rento iz Nemčije. Vsi delavci, ki so bili zaposleni pred in med vojno v kakem rudniku ali v drugem podjetju v Nemčiji, imajo tam svoje rodbine brez sredstev in jih niso pustili v Nemčijo, naj naznanijo pisмено poverjeništvu za socijalno skrbstvo naslednje podatke: Svoje ime, poklic, sedanje bivališče, kje zaposlen; v katerem kraju v Nemčiji bi va njihova rodbina (natančen naslov) in število otrok; ali ima pohoštvo v Nemčiji; lastni zaslužek; od česa živi rodbina. Vsi delavci, vdove in sirote,

ki so dobivali rente ali pokojnine iz Nemčije in jih sedaj ne dobe več, naj to pisмено naznanijo poverjeništvu za socijalno skrbstvo v Ljubljani. V naznanilo je podati naslednja pojasnila: Ime, poklic in bivališče; po kom dobe rento ali pokojnino; kedaj je prišla zadnja renta. Naznanilo je priložiti uradno potrjen prepis dekreta, s katerim je bila odmerjena renta. Po možnosti je priložiti tudi zadnji odrezek šeka, s katerim so dobili izplačano rento. — Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za socijalno skrb.

Vsem slovenskim učiteljem! Zanesljiva poročila, ki smo jih dobili, govore, da vlada med našim ljudstvom po deželi popolnoma napačno mnenje o položaju. Priprosto ljudstvo n. pr. ne ve, da so nemškonacionalne čete prekršile dogovorjeno premirje in zavratno napadle jugoslovanske posadke na Koroškem, ki so branile slovensko ljudstvo pred plenjenjem in ropanjem nemške soldateske. Te podivjane nemške čete ogrožujejo sedaj že Kranjsko deželo, nevarnost preti pa tudi Slov. Štajerski. Ljudstvo tudi ne ve, da v okrajih, kjer divja sedaj nemška soldateska, prebivajo naši zasluženi koroški bratje, ki nas kličejo na pomoč. S tega razloga se naše ljudstvo ne zanima dovolj za usodo slovenskega Gorotana. Narodna dolžnost slovenskega učitelja je, da naše ljudstvo pouči o teh važnih vprašanjih in mu razjasni, da je sveta dolžnost vsakega za orožje sposobnega Slovenca, braniti našo skupno domovino in narodno svobodo vsega Slovenstva. V ta namen se je zbrala tudi legija slovenskih prostovoljcev, ki se že bori na koroških tleh za svobodo Slovenije. Opozoriti je treba narod na to legijo slovenskih prostovoljcev, ker lahko služi vsak pogumni Slovenec kot vojščak in branitelj svoje domovine. — Dr. Karl Verstovšek, poverjenik za uk in bogočastje.

Odpušteni nemški profesorji. Vlada SHS v Ljubljani je iz službe odustila vse nemške profesorje mariborske gimnazije in sicer so odstavljeni: Vodja nemške gimnazije Friderik Knapp, dr. Al. Böhm, Alfred Fink, Otmar Fistravec, dr. Maksim. Haid, Maksim. Halfter, Ludovik Lang, dr. J. Mühlbacher, Franc Otto in Karl Zahlbruckner. Odstavljeni profesorji se oslanjajo do konca tekočega šolskega leta v šolski službi.

Se en opomin posojilnicam, ki so članice Verbanda v Gradcu! Lansko leto na spomlad smo opozorili posojilnice, ki so članice Verbanda v Gradcu, da naj iz narodnih ozirav odpovedo članstvo pri tej Zvezi, a le malo se jih je odzvalo. Ko se je zrušila stara Avstrija in ustanovila Jugoslavija, je prišel Gradec v drugo državo, je torej postalo nevzdržljivo stališče, da bi slovenske posojilnice ostale članice Verbanda izven države, a kljub temu se našemu pozivu niso odzvale vse posojilnice, ki pripadajo nemški Zvezi. Ako iz narodnih ozirav, ako iz razloga, da leži Gradec izven Jugoslavije, ne uvidijo voditelji posojilnic potrebe, da obrnejo Gradcu hrbet, jih opozarjamo nato, da bodo pri določevanju valute položaj v Nemški Avstriji dosti bolj neugoden kot pri nas, ker bo morala ista večino državnih dolgov prevzeti, poleg tega pa še plačati precejšnjo vojno odškodnino. Vlagatelji, torej tudi posojilnice, bodo v Nemški Avstriji manj prejeli, kot pri nas, nastala bo znatna razlika, katere gotovo ne bo mogoče pokrili z rezervnimi zakladi. Razum tega bodo tudi pri vojnih posojilih zadrage v Nemški Avstriji dosti več izgubile, kot pri nas, s čemur bodo tudi oškodovane slovenske posojilnice. Mislimo, da bo ta opomin zadostoval, da nemudoma vse zadrage, ki so še danes včlanjene v Gradcu, tam odstopijo in ukrenejo vse potrebno, da pridejo prav kmalu do naloženega denarja.

Beguncem. Vseled tostvarne naredbe poverjeništvu za narodno brambo se pozivljajo begunci, da najkasneje do dne 31. t. m. pisмено prijavijo po možnosti vse škode, ki so jim vsled vojne nastale na premičninah in nepremičninah, kakor tudi vse še neporavnane terjatve napram bivšemu avstrijskemu erarju, zlasti terjatve za neplačane revizije in terjatve, ki izvirajo iz vojnodaletvenega zakona. Prijave naj se pošljejo Posredovalnemu uradu za begunce SHS v Ljubljani, Danajška cesta št. 38, I. Posebne tiskovine za prijave se ne izdajajo.

Darila za Vanhnikov spomenik. Marko Krajnc, kaplan v Makolah 5 K, J. Kotnik, provizor pri Sv. Antonu v Sl. gor. 10 K, Al. Kokelj, župnik v Vurbergu 5 K.

Darila za NS v Mariboru. Lovcu pri g. J. Šeguli v Hlaponcih po g. A. Kožuhu, nadučitelju v Dornovi 116 K, K. Kantzner, postajenačelnik na Pesnici in gospa 200 K, gospa Koprivšekova v Mariboru zlato uro z verižico, Kat. izobraž. društvo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu 40 K, Day. Sobo pri Sv. Jurju ob južni žel. nabral o priliki

predstave »Na Betlehemskih poljanah« v Katol. domu 47 K.

Konec vojnih dajatev. Višnji komisar mariborskega mesta razglasi: V zvezi ukaza Nar. vlade SHS v Ljubljani z dne 10. jan. 1919 se s tem daje na znanje, da preneha dolžnost za vojne dajatev s 15. jan. 1919. Došle še neprijavljene zahteve po povračilu za vojne dajatev ali po odškodnini za povzročeno škodo se morajo najkasneje do dne 15. februarja 1919 ustmeno ali pisмено prijaviti pri magistratu (vojaški oddelek).

Nemški železničarji spravljajo na vse mogoče načine živila iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo. Zadaje dati so našli naši kontrolni organi meso, špeh, klobaze in enako blago celo v vodi na železniških strojih, pod stroji, med prenosom in sploh na vse mogoče načine skrita živila, ki so bila vsled skrivanja med razne druge predmete večidel zelo onesnažena, torej v zdravstvenem oziru gotovo ne priporočljiva. Le stroga denarne globe in zaporne kazni bi utegnile olpraviti te nedostatke.

Potne liste za potovanja. Da je omogočen pregled vsega potujočega ljudstva, domaćinov ali tujcev ter da je omogočeno preprečiti vstop neljubih oseb v naše področje, je izdala Narodna vlada odredbo, da je treba za prestop mej bodisi iz Slovenije v inozemstvo ali narobe, potnih listov, katere izdajajo politične oblasti. Ti potni listi morajo biti kolkovani s kolekom po 2 K in so veljavni za 30 dni. Za otroke pol 12. letom ni treba potnih listov. Naredba stopi v veljavo dne 17. jan.

Pisma v inozemstvo (čez meje Jugoslavije) je treba odhajati poštenu prometu odprta in morajo imeti tudi naslov odpošiljatelja.

Kino-gledališča podržavljena. Narodna vlada SHS v Ljubljani je odredila, da so podržavljena vsa kino gledališča, ki se nahajajo na slovenskem ozemlju.

Slovenskim mojstrom - rokodelcem v Mariboru. Državni jugoslovanski uradi, zavodi in hišni posetniki potrebujejo za izvrševanje del preuredbe poslopja ali za popravila zidarske, tesarske, kleparske, kamnoseške, ključavničarske, mizarске, instalaterske obrtnike. Da lahko dajemo domačim obrtnikom, ki so točni in natančni v svoji stroki, pred tujci prednost, pozivamo jih, da prijavijo v našem upravištvu svoje ime, stanovanje in stroko, da jih lahko kot Slovence priporočamo.

Predavanja o jugoslovanski zgodovini. Prihodnjo nedeljo, dne 19. januarja bo predaval g. dr. Maks Kovatič o plemenski enotnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ker je snov prav sedaj zelo aktualna, je pričakovati obilne udeležbe. Začetek ob 10. uri v Narodnem domu, I. nadstropju. — Zgodovinsko društvo.

Ljudska knjižnica na jezikovni meji prosi vse tiste rodoljube, ki imajo shranjene vse številke »Slovenskega Gospodarja« in »Malih Novic« iz l. 1918, da ji jih blagovolijo odstopiti. Prosimo, da se dotične številke pošljejo v uradništvu »Slovenskega Gospodarja«.

Obmejni Slovenci, v Lučane!

Prihodnjo nedeljo, dne 19. januarja pridite vsi v trg Lučane na tabor obmejnih Slovencev. Začetek ob 11. uri. Kakor smo se na merodajnem mestu podučili, je za varnost popolnoma preskrbljeno. Čete generala Maistra so izdatno ojačene.

Žigovanje bankovcev podaljšano.

Na ukaz ministra za finance v Belgradu je rok za žigovanje bankovcev avstro-ogrske banke podaljšana do vštatega 2. februarja 1919. — Dr. Kukovec.

Dopisi.

Maribor. Mestni gospodarski urad naznanja, da je dobil več tisoč kilogramov prekajenega svinjskega mesa dobre kakovosti, ki se bo oddalo trgovcem. Sol bo oddajal trgovcem po 36 v pol kilograma in je v teži in ceno všteta tudi vreča. Krompir za krmljenje se bo prodajal samo na Rotovškem trgu za ceno po 42 v kilogram, in sicer se ga bo oddajalo v poljubni množini.

Maribor. Došle so večje množine sira. Trgovci se naj oglašijo v mestnem gospodarskem uradu. Prebivalstvo lahko dobi v trgovinah poljubno količino sira po 3 K 1 kg. — Oddaje se večje količine masti. Cena 36 K v podrobni prodaji. Trgovci dobijo primeren popust. — Došle so večje množine prekajenega mesa. Trgovci ga naj zahtevajo pri mestnem gospodarskem uradu. — Odda se poceni več vagonov kislega zelja in kisle repe.

